

Нисбет Роберт

Прогресс: история идеи: пер. с англ. / Ю. Кузнецов (ред.), Г. Сапов (ред.). — М.: ИРИСЭН, 2007. — 557 с. — (Серия «Социология»). — Перевод изд.: History of the idea of progress / R. Nisbet. — Библиогр.: С. 537—544. — ISBN 978-5-91066-012-4.

Ідея прогресу значною мірою визначила обличчя західної цивілізації. Людство розвивається, «рухається вперед», причому цей рух розуміється двоїсто: як накопичення знань та як нарощування матеріального багатства.

Автором роботи зазначається, що зародження ідеї прогресу — результат взаємодії християнства та античних уявлень. Початково ідея прогресу була варіацією на тему лінійного уявлення про історію, що було притаманне іудео-християнській релігійній традиції. В період з 1750 приблизно до 1900 року відбувається відділення ідеї прогресу від релігійних коренів та «зрощення» понять прогресу та науки. Цей процес, на переконання автора книги, супроводжувався загрозливими явищами: якщо початково прогрес трактувався як розширення людської свободи, то, приблизно, з другої половини XIX ст. він починає усе більшою мірою розумітися як розширення «керованості» — простіше кажучи, влади абстрактної держави над людиною та природою.

*Людмила Северин-Мрачковська,
кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

Анотація надійшла до редакції 19.09.12